

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

Planning voor procedure:

Algemeen Bestuur 23 februari 2023
Dagelijks Bestuur 6 maart 2023

VOORSTEL DAGELIJKS BESTUUR

Soort notitie: Beleidsregels		Datum 14 februari 2023
Steller G.J Laarman	E-mail g.laarman@drechtsteden.nl	Telefoonnummer 06 36232451

Onderwerp

Aanvulling Energietoeslag 2022 ad € 400

Voorstel

- Vaststellen van de aangepaste Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden 2022, onder intrekking van de voorgaande versie van deze beleidsregels, zoals vastgesteld op 12 december 2022.

Bevoegdheid

Dagelijks Bestuur (de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5 van de GR Sociaal).

Samenvatting

Het Rijk biedt gemeenten de mogelijkheid om een bedrag van € 500 van de energietoeslag 2023 toe te voegen aan de energietoeslag 2022 en uit te betalen vóór 1 juli 2023. Er wordt voorgesteld om de inwoners met een inkomen tot 120% van het Wettelijk sociaal minimum (WSM) in aanmerking te laten komen voor de (ambtshalve) aanvulling waarvan de uitbetaling over meerdere maanden gespreid plaatsvindt. De energietoeslag voor het jaar 2022 wordt daarmee € 1.700. Het vraagt om een aanpassing van de Beleidsregels eenmalige Energietoeslag Drechtsteden.

Toelichting op het voorstel

Aanleiding

In de periode april tot en met december 2022 konden huishoudens met een laag inkomen in de Drechtsteden de energietoeslag 2022 aanvragen. Het betreft categoriale bijzondere bijstand waarbij niet wordt gekeken naar de noodzaak. De voorwaarden zijn vastgelegd in de *Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden*.

Het kabinet heeft aangekondigd dat er ook een energietoeslag 2023 komt, maar de verwachte invoering van de wet vindt op zijn vroegst plaats in juni 2023. Gemeenten moeten het wetgevingstraject afwachten en mogen niet anticiperen. Aan gemeenten is echter wel de mogelijkheid geboden om € 500 van de energietoeslag van 2023 bij de toeslag van 2022 te voegen. Hierdoor kunnen gemeenten alsnog eerder een uitbetaling doen waardoor de eerste periode van 2023 overbrugd worden. De betaling moet vóór 1 juli 2023 plaatsvinden.

In het AB-overleg van 26 januari 2023 is door een aantal AB-leden de voorkeur uitgesproken om een extra aanvulling te verstrekken voor de doelgroep tot 120% WSM, en om deze aanvulling over meerdere maanden gespreid uit te betalen. De verschillende AB-leden hebben bovenstaande lijn na het overleg van 26 januari afgestemd met hun raden. De gemeenten die kiezen voor de aanvulling zijn: [GEMEENTEN]. Er is gekozen voor een bedrag van € 400 omdat dit past binnen de bij de decembercirculaire beschikbaar gestelde middelen, zie onder 'Financiële consequenties'.

Om de nabetaling mogelijk te maken moeten de beleidsregels van de energietoeslag 2022 met terugwerkende kracht per 11 april 2022 aangepast worden.

Beoogd resultaat

Met het aanpassen van de beleidsregels kan de aanvulling van € 400 worden uitbetaald aan de huishoudens met een inkomen tot 120% WSM die de energietoeslag 2022 hebben ontvangen, waardoor zij de eerste helft van 2023 financieel worden ondersteund voor de hogere energielasten.

Argumenten

1. *De periode tot uitbetaling van de energietoeslag 2023 kan nu overbrugd worden.*

Als ervoor wordt gekozen om de middelen vanuit de decembercirculaire 2022 niet toe te voegen aan de energietoeslag 2022 maar over te hevelen naar de energietoeslag 2023, moeten inwoners in ieder geval tot juni 2023 wachten voordat zij de financiële ondersteuning ontvangen. Immers, dan pas zal de wet van de energietoeslag 2023 naar verwachting in werking treden en mogen gemeenten beginnen met uitbetalen.

2. *Door de inkomens tot 120% WSM in aanmerking te laten komen voor de aanvulling wordt aangesloten op de landelijke richtlijn en de beschikbaar gestelde middelen.*

De energietoeslag 2022 stond in de Drechtsteden open voor de inkomens de inkomens tot 130% WSM. Er wordt voorgesteld om alleen de inwoners met een inkomen tot 120% van het WSM in aanmerking te laten komen voor de (ambtshalve) aanvulling van € 400. Hiermee wordt aangesloten op de landelijke richtlijn waar het Rijk de financiering richting gemeenten op baseert.

3. *Het meer gespreid uitkeren kan ervoor zorgen dat de energietoeslag eerder ingezet wordt voor energiekosten*

Inwoners hebben de energietoeslag 2022 ter hoogte van € 1.300 in één of twee keer uitbetaald gekregen. Niet alle inwoners kregen echter direct te maken met een hogere energierekening, meestal pas na ontvangst van de jaarafrekening. We hebben signalen ontvangen dat er inwoners zijn die de jaarafrekening niet kunnen betalen, maar de energietoeslag 2022 al hebben uitgegeven. Door de aanvulling van € 400 verspreid over vier maanden uit te betalen, is beoogd dat de toeslag eerder wordt ingezet voor de energiekosten, zoals de maandelijkse (hoge) termijnbedragen.

Kanttekeningen

1. *Door € 400 toe te voegen aan de energietoeslag 2022 resteert er voor de energietoeslag 2023 maximaal € 900.*

De vaststelling van de hoogte van de energietoeslag 2023 moet nog plaatsvinden maar wanneer we uitgaan van een totaalbedrag van € 1.300 euro dan zou de energietoeslag 2023 nog € 900 euro bedragen als reeds € 400 wordt uitbetaald. Voor inwoners die de energietoeslag 2022 hebben ontvangen blijft het totale bedrag over 2022 en 2023 uiteindelijk gelijk. Echter, 'nieuwe' minimahuishoudens die de energietoeslag 2022 niet hebben ontvangen slechts € 900.

Energietoeslag 2022	€ 1.700 (€ 1.300 + € 400)
Energietoeslag 2023	€ 900

2. *Het betekent dat ook kostendelers en studenten de nabetaling ontvangen.*

De nabetaling moet in principe worden gedaan conform het kader van de energietoeslag 2022. Dit betekent onder meer dat ook kostendelers en studenten de nabetaling ontvangen. Overigens beschikken wij ook niet over de gegevens om deze groepen eruit te filteren. Daarnaast betekent het dat de nabetaling ook wordt gedaan aan de inwoner die bijvoorbeeld in september 2021 bijzondere bijstand heeft ontvangen, en daarom (ambtshalve) ook de energietoeslag van 2022.

Consequenties

Financiële consequenties

In totaal heeft het Rijk € 1,4 miljard beschikbaar gesteld voor de energietoeslag 2023. De middelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds en zijn bedoeld voor zowel de te verstrekken energietoeslagen als de daaraan verbonden uitvoeringskosten. Het Rijk heeft voor onderhavige aanvulling op de energietoeslag 2022 reeds € 500 miljoen uitbetaald aan alle gemeenten bij de decembercirculaire 2022.

De geschatte kosten zullen de reeds beschikbaar gestelde middelen niet overschrijden omdat wordt gekozen voor een aanvulling van € 400 in plaats van € 500, zie onderstaand overzicht. In het overzicht wordt de verdeling weergegeven per gemeente, waarbij de verdeelsleutel is gebruikt (verhouding inkomsten Rijksmiddelen) die door het AB bij de Eerste Burap 2022 is vastgesteld. Omdat de GR Sociaal niet beschikt over voldoende liquiditeit om voor te schieten, zullen deze middelen met een voorschotnota door de GR Sociaal worden opgehaald bij de Drechtstedengemeenten die kiezen voor de aanvulling.

De meicirculaire 2023 zal de verdeling van de resterende middelen (€ 900 miljoen) over de gemeenten bevatten. Er vindt momenteel landelijk nog een discussie plaats over de hoogte en verdeling van de middelen van de energietoeslag 2023, mede omdat de helft van de gemeenten een tekort heeft bij de energietoeslag 2022, terwijl vooraf aan gemeenten is gegarandeerd dat voldoende middelen beschikbaar gesteld zouden worden. De uitkomst van deze discussie heeft mogelijk ook gevolgen voor onderstaande kostenverdeling.

Gemeente	Verdeling Rijksmiddelen € 500 miljoen (decembercirculaire)	verdeelsleutel % rijksbudget	Geschatte kosten: aanvulling ad € 400	Geschatte kosten: aanvulling ad € 500
Alblasserdam	€ 374.652	4,96%	€ 334.515	€ 418.143
Dordrecht	€ 4.140.342	54,79%	€ 3.693.821	€ 4.617.276
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 462.189	6,11%	€ 411.962	€ 514.953
Papendrecht	€ 612.625	8,10%	€ 546.310	€ 682.888
Sliedrecht	€ 560.345	7,42%	€ 500.213	€ 625.266
Zwijndrecht	€ 1.123.657	14,87%	€ 1.002.747	€ 1.253.434
Hardinxveld-Giessendam	€ 282.655	3,74%	€ 252.432	€ 315.540
Totaal	€ 7.556.465	100%	€ 6.742.000¹	€ 8.427.500

Personele en organisatorische consequenties

De aanvulling van de energietoeslag 2022 heeft minimale personele en organisatorische consequenties. De verhoging wordt automatisch uitbetaald aan de inwoners die reeds de energietoeslag hebben ontvangen. Daarnaast zal aan deze inwoners een gewijzigde besluit moeten worden toegezonden.

Juridische consequenties

Er zijn geen fiscale gevolgen wanneer de energietoeslag periodiek wordt uitbetaald. Uitkeringen en verstrekkingen op grond van de Participatiewet die bedoeld zijn ter dekking van bepaalde noodzakelijke kosten worden vrijgesteld. Ook is categoriale bijzondere bijstand zoals de energietoeslag altijd onbelast.²

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Niet van toepassing.

Fatale termijn

Uit artikel 35 lid 4 Participatiewet volgt dat de aanvulling van € 400 voor de energietoeslag 2022 vóór 1 juli 2023 uitbetaald moet zijn.

Advies en draagvlak

De keuzes die in de beleidsregels worden gemaakt zijn voorgesproken in het AB-overleg van 26 januari 2023 en zijn daarna in afstemming met het AB tot stand gekomen. De conceptbeleidsregels zijn op 23 februari 2023 gedeeld met het AB. Ook is het Regionaal opgave-overleg Bestaanszekerheid meegenomen. De beleidsregels zijn toegezonden aan de Cliëntenraad Regio Drechtsteden.

Verdere procedure en uitvoering

Na vaststelling door het DB worden de beleidsregels gepubliceerd.

¹ De kosten voor de aanvulling van € 400 zijn een inschatting en niet definitief. Omdat aanvragen tot 1 januari 2023 konden worden ingediend, zijn nog niet alle aanvragen afgehandeld (hersteltermijnen, etc.). Daarnaast zal de kostenverdeling veranderen wanneer gemeenten niet meedoen aan de aanvulling.

² Rekenregels en handleiding loonheffing over bijstandsuitkeringen 2022, Belastingdienst, par. 2.3.

Communicatie

Communicatie vindt plaats volgens het vastgestelde communicatieproces. Om het bereik naar de inwoners van de Drechtsteden zo groot mogelijk te maken en omdat het de 7 gemeenten ook aangaat, stuurt de senior communicatieadviseur de berichtgeving door naar de communicatieafdelingen van de 7 gemeenten. Deze collega's kunnen hier een eigen lokale invulling aan geven, gekoppeld aan de hoofdboodschap, en dragen zorg voor een lokale doorvertaling naar hun inwoners via hun gemeentelijke kanalen zoals gemeentenuws, websites, social media en andere mogelijke kanalen.

Inwoners die reeds de energietoeslag hebben ontvangen krijgen de aanvulling van € 400 automatisch uitbetaald en worden hierover per brief geïnformeerd.

Bijlagen

1. Aangepaste Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden 2022
2. Versie beleidsregels met alle wijzigingen